

Pieņemts spriedums lietā par pievienotās vērtības nodokļa atmaksas kārtību

Satversmes tiesa ir pieņēmusi spriedumu lietā Nr. 2010-02-01 „Par likuma „Par nodokļiem un nodevām” 16. panta 10. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 105. pantam”.

Satversmes 1. pants noteic, ka Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika, bet Satversmes 105. pants garantē tiesības uz īpašumu.

Apstrīdētā norma noteic, ka pieprasīt pārmaksātās nodokļa summas atmaksāšanu vai novirzīšanu kārtējo nodokļu maksājumu segšanai var triju gadu laikā pēc konkrētā nodokļa likumā noteiktā maksāšanas termiņa.

Konstitucionālās sūdzības iesniedzēja –SIA „Industriālais termināls” – norādīja, ka ar Valsts ieņēmumu dienesta lēmumu tai ir atteikta daļa no pārmaksātā PVN atmaksa, jo pieprasījuma periods pārsniedzot trīs gadus. Sūdzības iesniedzēja norāda, ka esot PVN pārmaksāts laikā pirms likumā tika ieviests trīs gadu termiņš, taču iepriekš nodokļu maksātāji esot bijuši tiesīgi atprasīt pārmaksātās nodokļu summas neierobežotu laiku.

Satversmes tiesa par pieļaujamu atzina noteikumu, ka PVN atmaksāšanai pastāv noteikts termiņš. Tādēļ tiesa nosprieda, ka apstrīdētā norma, ciktāl tas attiecas uz nodokļu pārmaksām, kas veidojās pēc apstrīdētās normas spēkā stāšanās dienas – 2003. gada 1. jūlija atbilst Latvijas Republikas Satversmes 1. un 105. pantam.

Taču lietā problēma radusies galvenokārt tādēļ, ka sūdzības iesniedzēja nav varējusi savlaicīgi saprast, ka apstrīdētā norma attiecas uz tādām PVN pārmaksām, kas radušās pirms apstrīdētās normas spēkā stāšanās, un ka tā var pieprasīt pārmaksātā priekšnodokļa atmaksu arī pirms tam, kad veikusi ar PVN apliekamu darījumu. No VID tā brīža prakses izrietēja, ka samaksāto PVN priekšnodokli nevar atprasīt, kamēr nav veikts ar PVN apliekams darījums.

Satversmes tiesa noteica, ka, 2003. gadā likumā ieviešot apstrīdēto normu, likumdevējs nav noteicis pietiekami skaidru pārejas perioda regulējumu, lai nodokļu maksātājs šajā periodā varētu izprast savas tiesības un tās realizēt.

Līdz ar to tiesa atzina, ka apstrīdētā norma, ciktāl tā attiecas uz SIA „Industriālais terminālis” nodokļu pārmaksām, kas izveidojušās pirms šīs normas spēkā stāšanās, neatbilst Satversmes 1. un 105. pantam un ir spēkā neesoša no pieņemšanas brīža.

Satversmes tiesas spriedums ir galīgs un nepārsūdzams. Tas stāsies spēkā dienā, kad tiks publicēts laikrakstā “Latvijas Vēstnesis”. Sprieduma teksts ir pieejams arī Satversmes tiesas mājas lapā: <http://www.satv.tiesa.gov.lv>.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274